

2011

ano

Asorey

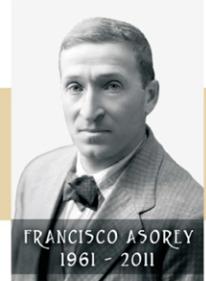
Francisco Asorey foi un traballador incansable, un home sinxelo e humilde, desinteresado no seu esforzo, cunha gran humanidade e espiritualidade. Un dos máis grandes escultores galegos do século XX. Captou e expresou, coma ninguén, a imaxe e o sentimento da Galicia do su tempo, o que lle valeu o título de “ESCULTOR DA RAZA”.

A Asociación Candea e os centros de ensino de Cambados queremos, rendir unha homenaxe ao noso escultor máis representativo no ano no que se cumple o 50 aniversario da súa morte. Para elo estudamos a súa vida e a súa obra e fixemos sobre el numerosos traballos, dos que esta exposición é unha pequena mostra.

2011, ano Asorey

I.E.S. Francisco Asorey

Francisco Asorey: unha vida en fotos

Francisco Roldao Asorey González, nace en Cambados (Cantabria) o 4 de marzo de 1929. Arriba na imaxe, mestreiro a Calle Real e á derredura da casa (con balcón) onde naceu.

Na súa xuventude, Asorey estivo en Barcelona no colexio dos Salesianos de Sants. Aínda é neno, é a súa primeira foto que se conserva de Asorey coa copia ou réplica da súa escultura "Nelcito".

Taller de imaxinería relixiosa da Escola de Artes e Oficios de Sarria. Aquí Asorey foi perfeccionando as súas dotes de escultor e realizou as súas primeiras esculturas. A súa escultura "Nelcito" que se conserva no colexio en Barcelona, estará presente na súa obra posterior.

Retrato en 1916. Debe corresponder aos anos en Madrid.

Jesús Farreiro, muller de Asorey coa que casou en 1919, unha vez que se instalou en Santiago de Compostela, de onde xa non se moveu.

Na revista "Vida gallega" aparecen tres fotografías de esculturas de Asorey feitas en maio de 1918. O concurso de escultura que se celebra nesa imaxe pertenceu ao Concurso de Escultura de Galicia de Compostela que foi en agostos de 1918. As tres esculturas que están perdidas agás a do centro: "Rego de Vigo" que se conserva en Vigo e que conservan unha copia no Museo de Pontevedra.

Asorey realizando a escultura que honra a filha de José Gil, fotografado e cincelado por José Gil. Asorey está retratando o bocuseo en barro que iba a ser a base da escultura final vese como a morta María Gil (e a súa filla, María José Gil), morreu moi nova e causa da epidemia de gripe. María Gil morreu en Vigo e foi enterrada no cementerio de Pereiro.

"Rego de Beiras" ou "Devotillas do gótico". Asorey aparece na Exposición de Arte Gallego que se fixo en 1920. Boa Aires en 1920.

Asorey diante do seu obradoiro de escultura en Santiago, no que se instalou a partir de 1920. No fondo, se pode ver un tipo de carballo ou qualche castiñeiro, as mulleres coas que traballaba normalmente.

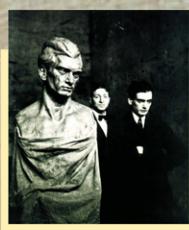
Cartela co menú que se serviu en Cambados durante a homenaxe a Asorey en desagradavio por non ter conseguido a medalla mais importante pola súa magnifica escultura "Rego de Vigo". Foi organizada por varios amigos de Asorey, entre os que se atopaban Cabanillas e acudiron os más importantes persoais da cultura de entón.

Asorey xunto a "O Tesouro" no obradoiro de Caramontes. Vense ao fondo a escultura de "O Devotilleiro", Picañaria ou o retrato de Lino Torre (1924). Támbien se poden ver as esculturas de Vicente Risco e Ramón Cabanillas antigas (en concreto unha Virxe) que o artista collecionaba.

Xantar no festeiro das Pías no Balneario de Mondariz, onde se celebrou o acto de Ingreso de Antonio Rey Soto e Ramón Cabanillas na Real Academia Gallega en 1920.

Bocuseo en barro do retrato feito ao violinista portugués Joaquim Joaquim, que se pasou posteriormente a pedra e está hoxe nun monumento diante da Facultade de Belas Artes de Pontevedra.

JOSÉ PUENTE CASTRO

ANTONIO ELEIZORI

ASOREY

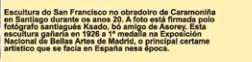
Homenaxe a Asorey no mosteiro de Sobrado dos Monxes por gañar a segundona medalla da Exposición de Arte de Madrid polo seu "O Devotilleiro". Aínda se conserva no mosteiro de Sobrado, que gañou a praza de escultor de "O Devotilleiro" da Exposición de Madrid en 1918. Recóñecense José Puente Castro, Antonio Eleizorí e o decano da Facultade de Medicina de Santiago, Antonio Eleizorí.

Esta vinculación de Asorey coa Universidade de Santiago é tamén moi concurrente visto que recibe dela, como este Laído de Santiago, que se conserva na Universidade de Madrid, Rodríguez Carriedo (1920). Asorey realizou este busto traballando no bocuseo en barro que despois se fundiu en bronce.

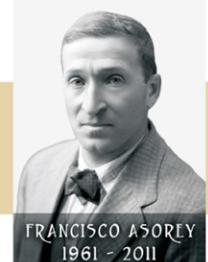
Xuntanza dos membros do Seminario de Estudos Gallegos de Madrid, que se reunían para o desenvolvemento cultural e científico de Galicia. Asorey tamén pertencía a ela.

Escultura do San Francisco no oratorio de Caramontes en Santiago de Compostela realizada en 1920. A foto é tomada polo fotógrafo santiaguino José Gómez. A escultura gañaría en 1926 a 1ª medalla na Exposición Universal de París, que era un gran certame artístico que se facía en España nesa época.

2011, ano Asorey

I.E.S. Francisco Asorey

Francisco Asorey: unha vida en fotos

Monumento a San Francisco de Asís, realizado en 1926 e situado na cidade de Santiago de Compostela, fronte á igrexa dos Franciscanos. Foi inaugurado en 1930. A foto é do fotógrafo Chicharo.

Portada do xornal ABC sobre a inauguración oficial do monumento de homenaxe á Republica, realizada en Madrid en outubro do ano 1952, na que Asorey aparece no seu escudo de Cristóbal Colón, que se estaba rematando xa desde os anos 30.

UN NUEVO MONUMENTO EN MADRID

Fotos aparecidas na Revista Vida Gallega da escultura da Virxe de Guadalupe, situada en Rianxo o carón da praia de Tarallo. Foi colocada seguramente no ano 1952.

Inauguración do monumento a Curros Enríquez na Coruña, este falando Luigis Freire, presidente da Federación Gallega e o seu cardo está o Presidente da República en 1954, Niceto Alcalá Zamora.

Outra vista da inauguración do monumento de Asorey en homenaxe a Curros Enríquez na Coruña.

Asorey con Jesusa Ferreiro e os seus fillos en 1954, dous anos antes do comezo da Guerra Civil.

Asorey cos dous do pazo de Fefilláns, o seu fillo e algúns amigos no arco do Pazo. Reuníronse para concretar datos sobre a escultura que Asorey fariá en homenaxe a Cabanillas. A foto é de 1955.

Asorey en Pazo de Fefilláns con dous dos do mesmo nun salón do pazo da Coruña, o do Armea, que aparece de pé, era tamén escultor amigo discípulo de Asorey

Homenaxe a Asorey no ano 1959 con motivo do seu 70 aniversario e a súa xubilación na Universidade. A foto fixose diante do monumento a San Francisco, preto da facultade de medicina onde Asorey traballou. Aparece acompañado polos seus compañeiro e alumnos.

Asorey traballando no monumento ao profesor Luis Otero Lalin Ramón María Aller Ullón no ano 1960

Asorey traballando na maqueta para o monumento a Luis Otero no Estadio de Riazor (A Coruña), proxecto que chegou a realizar.

LA NOCHE

Inesperado falecemento de Francisco Asorey, el maestro de la escultura gallega

Traballaba en una reproducción de "O Tesouro" cuando comenzó a sentirse enfermo. Su muerte ha causado hondaísimas impresión en toda Galicia

Publicación no xornal La Noche da morte de Francisco Asorey, o 2 de xuño de 1961.

Enterro de Francisco Asorey González, que morreu aos seus 72 anos, en Santiago de Compostela o 4 de xuño de 1961. A foto mostra o enterro dos amigos ilustres da Igrexa do Convento de San Domingos de Bonaval. Anos despois viría para o seu carón o seu amigo Ramón Cabanillas.

Inauguración da escultura da Nacida nunha praza de Cambados como homenaxe a Asorey no ano 1965.

Convite a la inauguración do monumento a Asorey.

Realizado por 8º de ESO
(sección bilingüe)

PAULA ALBA PÓNDRIGO
RAQUEL BLANCO GONZÁLEZ
MONICA GONZÁLEZ MUÑOZ
ANTONIA CHANTADA SIRVENTES
MARÍA JOSÉ GONZÁLEZ VILLALBA
ALEJANDRA NOBREIRA CASCEDO
ALICIA PÉREZ GONZÁLEZ
ALICIA GARCÍA IRÁÑEZ
PAULA GONZÁLEZ HUÉNEZ

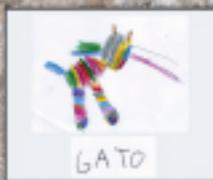
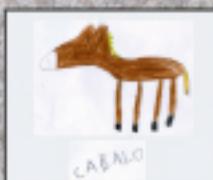
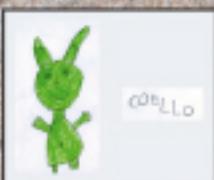
MARÍA CARMEN TANQUIER
MÓNICA GONZÁLEZ MUÑOZ
MARÍA JOSÉ GONZÁLEZ VILLALBA
ALEJANDRA NOBREIRA CASCEDO
ALICIA PÉREZ GONZÁLEZ
SANDRA ROMERO ALVAREZ
LUIS JAVIER VILLENA

2011, ano Asorey

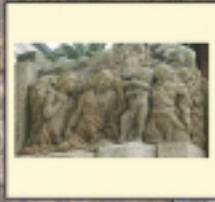
C.E.I.P. Castrelo

A ASOREY GUSTÁBANLLE OS ANIMAIS

A ver se os atopas nas fotos...

2011, año Asorey

C.E.I.P. Castrelo

FRANCISCO ASOREY
1961 - 2011

O
R
O
T
E
I
R
O
D
E
A

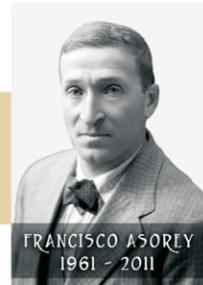
CEIP DE CASTRELO
CURSO 2010/11

Centros participantes:

C.E.I.P. Castrelo, C.E.I.P. Corvillón, C.E.I.R. Enrique Barreiro
(Vilarín), C.E.P. Antonio Magariños, C.E.J.R. San Tomé,
E.E.I. Da Pastora, I.E.S. Francisco Asorey, I.E.S. Ramón Cabanillas

INTITUTA UNIVERSITATIS DE SAMOS

2011, ano Asorey

C.E.I.P. San Tomé

OBRADOIRO DE ESCULTURA “Francisco Asorey”

**C.E.I.P. San Tomé
os xoves de 10 a 12
Aula 5º A
Monitor: Jorge Leiro Dozo**

2011, ano Asorey

C.E.I.P. Corvillón

FRANCISCO ASOREY
1961 - 2011

ASOREY

LEMBRANDO A ASOREY

ASOREY

A vila de Cambados adica este ano 2011 ao célebre escultor Francisco Asorey, coincidindo co medio século do seu pasamento. Este artista cambadés naceu una rúa do Sol, hoxe conocida como Praza Asorey, un catro de marzo de 1889.

Co fin de conmemorar este quincuaxésimo aniversario o Concello de Cambados encargou ao conocido escultor Lucas Míquez unha obra para homenaxe a Asorey.

O resultado podémoslo contemplar dende o dia 4 de marzo de 2011 no Paseo da Calzada.

Lucas Míquez declarou que é un honor que o Concello lle confiara a tarefa de esculpir a este personaxe tan significativo para a cultura galega.

Lucas Míquez, un home nado en Peinador e afincado en Meis, desenvolveu gran parte dos seus traballo en Estados Unidos e posee numerosas pezas en México e Taiwan. Pero... Lucas Míquez tamén deixou a súa pegada na nosa comarca, en Vilanova ou escultor encargouse de dar forma aos protagonistas das historias de Valle-Inclán e, en Cambados, quen non se cruzou coa escultura de Ramón Cabanillas sentada nun banco da Praza do Concello? Esta é a obra más vista e fotografada da nosa vila.

ASOREY

ASOREY

O artista Lucas Míquez leva traballando profesionalmente na escultura arredor duns carenta anos. Comezou a realizar as súas primeiras obras cando contaba con vinteún anos, áinda que, como él mesmo afirma, xa de nenxo surxiu das súas mans algunha que outra obra.

Ao inicio dos seus estudos de Belas Artes en Valencia, fa coa idea de adicarse á pintura sen embargo, unha vez transcorridos algúns anos da súa carreira deuse conta de que lle atraía máis o traballo físico e o volume das formas que lle ofrece a escultura. Completou estudos en Madrid, depois dun breve paso por Sevilla.

A súa obra desenvolveuse en moitos países, Estados Unidos, México, Honduras, China ou Xapón e é que, durante moitos anos traballou nunha multinacional xaponesa que lle brindou a oportunidade de viaxar e poñerse en contacto con outras culturas.

Lucas Míquez mostra preferencia pola utilización de barro para os modelos das súas tallas, antes que outros materiais como escalaola ou barro artificial (aquele que non contén auga), por ser máis agradable e pola facilidade que ofrece para ser moldeado. O que máis lle gusta ao señor Míquez do traballo de escultor é ese primeiro momento de documentación e recopilación de información, fotos... Así como a indagación sobre a vida e o carácter do personaxe protagonista da escultura. Este primeiro paso, cobrou especial importancia na escultura de Asorey, xa que Lucas Míquez, ademáis de que o coñeceu personalmente, considera ao artista cambadés como un dos mellores escultores galegos de todos os tempos.

O escultor Lucas Míquez comezou no seu obradoiro, situado en Meis, facendo a obra en arxila, primeiro en tamaño reducido para presentar o proxecto no Concello e, unha vez obtida a aprobación, o señor Míquez realizou a talla nas dimensións nas que hoxe podemos observalas.

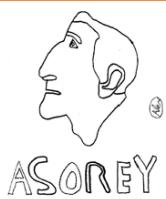
O seguinte paso consistiu en aplicarle cera sobre modelo de tonelada e media de arxila para, a continuación, fazer unha cobertura ou molde con outros materiais.

Despois, a obra xa trasladada a unha fundición situada en Goián – Tomiño-, meteuuse nun forno, onde se lle aplicou calor provocando a fusión da cera e o endurecemento do núcleo da talla e do molde. No espazo da cera introduciuse o bronce fundido que, ao solidificarse, reproduce a obra. Esta técnica recibe o nome de fundición a cera perdida.

Unha vez retirado o molde aplicaselle á talla pátina que protexe o bronce contra os axentes externos que causan corrosión e que lle otorga unha aparéncia de antigüidade á escultura.

ASOREY

ASOREY

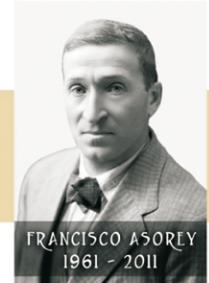
Os nenos e nenas de 5º curso do C.E.I.P. Corvillón agradecemos a Lucas Míquez e ao Exmo. Señor Alcalde do Concello de Cambados o tempo que nos adicaron e a oportunidade de aprender algo máis sobre a nosa vila.

Corvillón –Cambados- Abril 2011

2011, ano Asorey

C.E.I.P. Enrique Barreiro Piñeiro-Vilariño

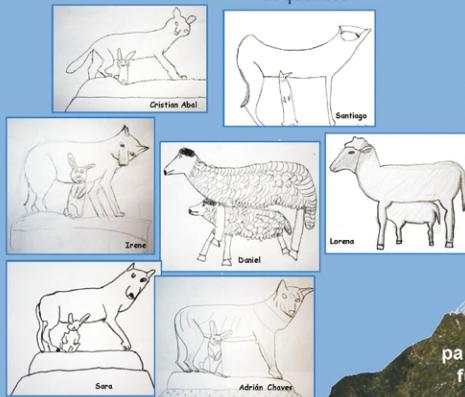

FRANCISCO ASOREY
1961 - 2011

O monumento érguese coma un gran cruceiro galego, coroad por un Cristo, baixo o que está representado S. Francisco

Como nexo de unión entre a parte dianteira e a posterior, ovellas no lado dereito e o lobo de Gubbio da lenda franciscana no esquierdo.

MONUMENTO A SAN FRANCISCO
SANTIAGO DE COMPOSTELA

Foi encargo dos frades franciscanos para conmemorar o VII centenario da morte do seu santo fundador: S. Francisco de Asís. Colocouse a primeira pedra en 1926, durante os actos de celebración do centenario e inaugurouse en 1930.

San Francisco está rodeado de representacións simbólicas dos tres votos da orde franciscana: pobreza, obediencia e castidade ás que aluden os tres nos da corda do hábito franciscano. Á dereita do santo está a pobreza, á súa esquerda a castidade e por detrás a obediencia. Na parte frontal esquerda está o poder e a dereita o pobo.

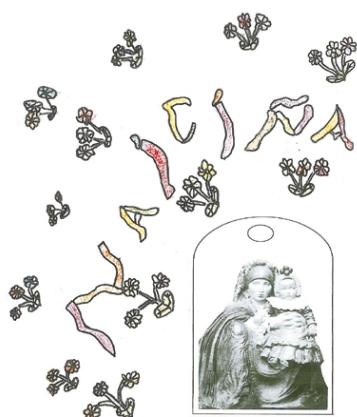
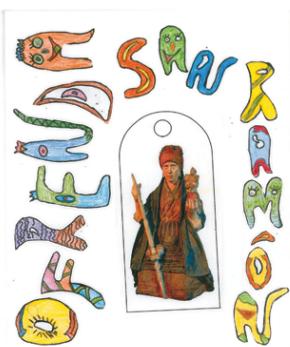
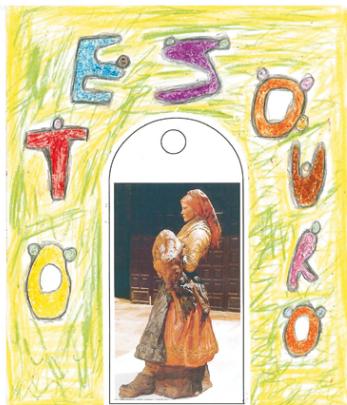
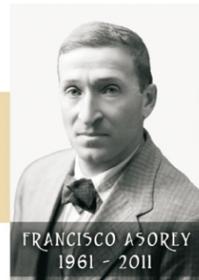

Na parte posterior do monumento pódense ver, á esquerda as Clarisas (orde franciscana feminina) presididas por Sta Clara co cáliz, no centro escudos da orde franciscana e na dereita representación das ordes franciscanas.

Debuxos de 3º ciclo de E. Primaria

2011, año Asorey

C.E.P Antonio Magariños

Centros participantes:

C.E.I.P. Castrelo, C.E.I.P. Corvillón, C.E.I.P. Enriquer Barreiro
(Vilariño), C.E.P. Antonio Magariños, C.E.I.P. San Tomé,
E.E.I., Da Pastora, I.E.S. Francisco Asorey, I.E.S. Ramón

2011, ano Asorey

E.E.I. Da Pastora

FRANCISCO ASOREY
1961 - 2011

A Naiciña

Naiciña (1922), escultura en madera policromada hecha en paradero desconocido (posiblemente na Argentina). Presentada Asorey à Exposición Nacional de Belas Artes de Madrid, onde foi moi admirada.

Dibuxos a partir da escultura de madeira "A Naiciña" realizados por encres e encares de alumnado de Madrid (La Latina).

O 12 de decembro de 1965 Inaugurouse O MONUMENTO A ASOREY en Cambados, réplica en pedra da Naiciña feita polo seu alumno José Caio Lutz. A réplica en bronce é do seu amigo

Centros participantes:

C.E.I.P. Castrelo, C.E.I.P. Corvillón, C.E.J.R. Enrique Barreiro (Vilarín), C.E.P. Antonio Magarillos, C.E.J.R. San Tomé, E.E.I. Da Pastora, I.E.S. Francisco Asorey, I.E.S. Ramón

ESTADO ESPAÑOL DE GALICIA

2011, ano Asorey

E.E.I. Da Pastora

FRANCISCO ASOREY
1961 - 2011

O Tesouro

Presentada en 1924 na EXPOSICIÓN NACIONAL DE BELAS ARTES de Madrid onde recibe a 2ª medalla. Actualmente é propiedade da familia Luca de Tena.

Centros participantes:

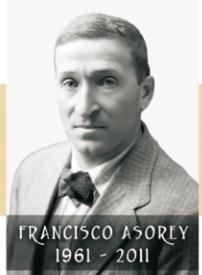
C.E.I.P. Castrelo, C.E.I.P. Corvillón, C.E.I.R. Enrique Barreiro (Vilarín), C.E.P. Antonio Magarillos, C.E.J.R. San Tomé, E.E.I. Da Pastora, I.E.S. Francisco Asorey, I.E.S. Ramón Cabanillas

INTIT. UNIVERSIDAD DE ZAMORA

2011, ano Asorey

I.E.S. Ramón Cabanillas

ASOREY RAMÓN CABANILLAS

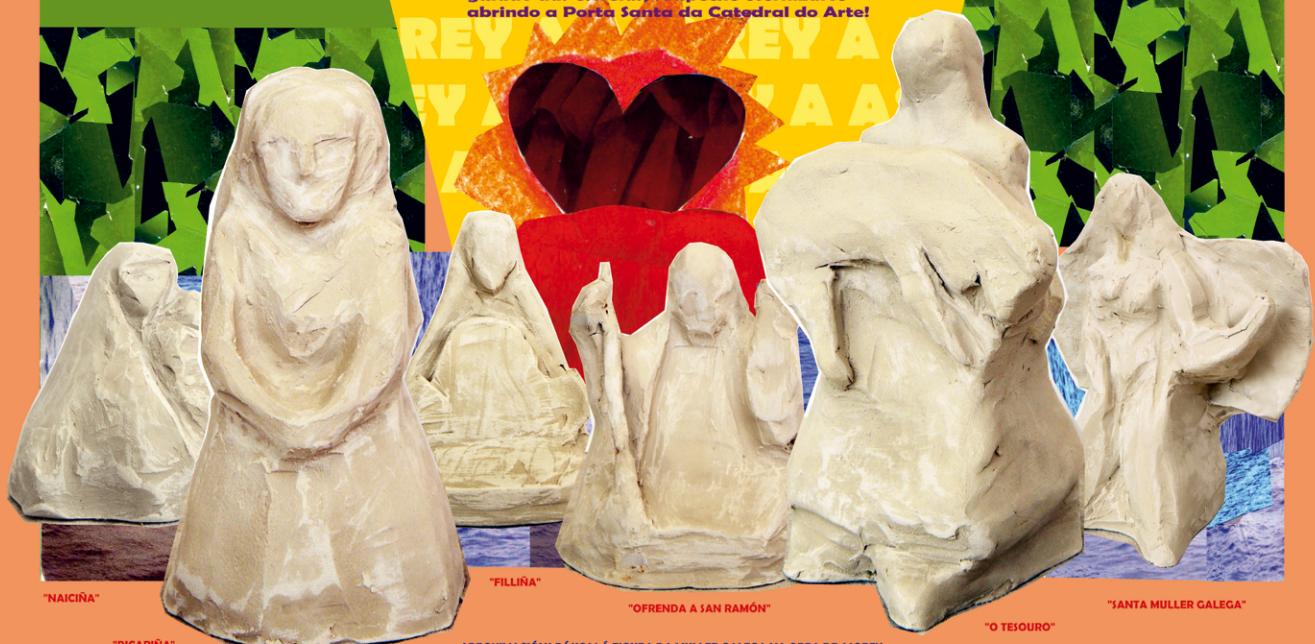
PUBLICADO COMO 'A. F. ASOREY' EN "LA TEMPORADA EN MONDARIZ" (S. 29-VI-1923)

Ditoso o que se sabe guiar polas estrelas!
Ditoso ti que nado baixo o feitizo das atopache o sendeiro e acertache a voar,
co corazón a arder, nos beizos un cantar!

Cuberto das silveiras e as hedras silenziosas,
a céltiga roseira morría sin dar rosas.
E surdeu "Picariña", o gomo milagreiro
en mesma ponilña, fillas do mesmo amor,
o sol de cada maio puxa unha nova fror,
até que o derradeiro, abrindo a Edade de Ouro,
floreceu por enteiro na rosa de "O Tesouro".

Ditoso o que se sabe guiar polas estrelas!
Ditoso o que no fondo das intimas arelas
encontra a nova Vida e a misteriosa traza
dos místicos ensoros da súa emebre Raza!

Bendito ti que soilo, na noite escurizada,
forzando a chave de ouro dende Mateu perdida,
guiado das estrelas, soupeche eternizar-te
abrindo a Porta Santa da Catedral do Arte!

APROXIMACIÓN BÁSICA Á FIGURA DA MULLER GALEGA NA OBRA DE ASOREY.
REALIZADAS POR ALUMNOS DE 1º DA ESO DO IES RAMÓN CABANILLAS DE CAMBADOS